

det kommunale Liv uden at faae Kommunalloven forandret i dette Stykke, skal jeg være blandt de Første, som stemme for Forandringen. Havde det ærede Medlem forelagt et Forslag til at forandre den kjøbenhavnske Kommunallov i Overensstemmelse med eller maatte lidt videre gaaende end de øvrige Kjøbstæders, skulde jeg gjerne have været med; deri havde der været Mening, thi denne Lov staar meget langt tilbage. — Der er endnu et Krav, som jeg synes er mere paatrængende end det, vi her ville afhjælpe; thi er der nogen Brøst ved de nuværende Kommunallove, Loven for Landkommunerne af 6te Juli 1867 og Loven for Kjøbstæderne af 26de Mai 1868, er det den, at de stille Sognekommunerne under Amtsrådernes og Kjøbstæderne under Indenrigsministerens Formynderskab. Jeg kan indvømme, at dette Formynderskab kan være tungt, trykkende og ydmygende for de vedkommende mindre Kommuner, og var der blevet forelagt et Lovforslag om at gjøre Forandring i denne Henseende, skulde jeg ubetinget have givet det min Stemme, ja jeg skulde have været meget ivrig for at faae det sat igjennem, thi Trangen dertil er virkelig tilstede. Den ærede Ordfører paaberaabte sig, om jeg forstod ham ret, at de nuværende Kommunallove stode i Strid med Forestillingen om den Uformuendes Stilling i Samfundet. Dette ligger visstelig bagved, men jeg skal dog herved henstille, for det Første, om der virkelig fra de Uformuende i Samfundet er kommet saadanne Krav til orde og dernæst ogsaa, om der virkelig lønligt, altsaa uden at komme til orde, skulde findes en saadan Trang tilstede? Derom er der en meget stor, almindelig Tvivl, og i denne Tvivl er jeg bleven meget bestyrket, netop ved at henvende mig til de Folk, om hvem der i saa Henseende kunde være Tale, da jeg opholdt mig i min Valgkreds sidste Sommer. Da jeg ifjor havde staaet saa koldstundigt overfor dette Lovforslag, laa det meget nær — ikke sandt? — at jeg søgte Oplysning om, hvorvidt der er en saadan Trang tilstede — jeg haaber, at andre ærede Medlemmer have gjort ligesaa — men jeg har virkelig ikke fundet, at den var tilstede. Det er ikke dette, hvortil der er Trang; der er hos

den uformuende Klasse i Samfundet aldeles ikke Trang til en Udvidelse af den kommunale eller politiske Myndighed og til derigjennem at faae en større Indflydelse paa Statens og Kommunens Anliggender. Det er aldeles ikke det, hvorom det gjælder, og det af to Grunde, som jeg iøvrigt skal sammenfatte i en eneste. Det er nemlig den, at de savne Eigner i Ordets fulde Betydning til at nytte en saadan Ret, og i Grunden er der nogen Front i at give en Mand en Ret, som man dog veed, han ikke kan bruge. Skulde der, mine Herrer, være Mening i at udvide Valgretten til, som den ærede Ordfører udtrykte sig, ogsaa den Uformuende i Samfundet og at lægge større Magt i hans Haand, maatte man samtidig dermed anvise ham Midler til at bruge denne Ret. Man maatte da have sagt, at Medlemmerne af disse kommunale Raad, Amtsråd, Byraad og Sogneraad, skulde have f. Ex. 1 Rd. i Dagpenge for hvert Møde, der blev holdt, saa var der Mening deri. Nu kan man sagtens kaste denne Ret hen til en Dagleier og sige: Glæd dig inderlig, thi nu har Du ligesaa megen Stemme som Storbonden, hos hvem Du arbejder, men medens Storbonden lader spænde for og hører til Modet, maa Peter Larsen eller Mads Jensen naturligvis fjænt blive hjemme og arbejde; han kan slet ikke bruge sin Valgret, selv om han faar den. Vi maa tænke paa, at der slet ikke er Hunger, Torst, Nød og Trang efter kommunal Myndighed, men hvad der er Trang til, er en Forbedring i de Daagjældendes Kaar, saaledes at de paa den ene Side kunne faae den Oplysning, der sætter dem istand til at indtage en saadan Mads med Landens Myndighed, og at de paa den anden Side har Raad til at offere Tiden paa at røgte det kommunale Dumbud. Lad os i denne Forsamling gjøre, hvad vi kunne, for at gjøre den Uformuendes Kaar saameget bedre, at han kan fyldestgjøre disse to Ting, saa kunne vi give ham denne Ret, som vi nu ville give ham paa Forhaand. Det er altsaa min Opfattelse af dette Lovforslag, at det er utidigt — jeg vil slet ikke dermed sige, at det er et Misfoster, man maa ikke tage Ordet op i den Mening — fordi vi endnu ikke have liggende for os